RABHADH

Ná déan dearmad an páipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2006

TÍREOLAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL

ROINN 1 – FILLTEÁN

DÉ LUAIN, 12 MEITHEAMH – IARNÓIN, 1.30 go 3.30

N.B. TÁ ROINN 2 DEN SCRÚDÚ SEO AR PHÁIPÉAR AR LEITHLIGH.

ROINN 1 (60 MARC)
Ní mór **GACH** ceist a fhreagairt.
Tá rogha agat **LAISTIGH de 4 cheist.**
Déan deimhin den fhillteán seo a thabhairt ar ais
in éineacht le do fhreagarleabhar.
Mura ndéanfaidh tú sin, caillfidh tú marcanna.

1. **An Domhan á Chumadh – Carraigeacha**

Taispeánann an fótagraf seo píosa de ghaineamhchloch.
Cén cineál carraige í gaineamhchloch?

Carraig Mheiteamorfach ☐

Bruthcharraig ☐

Carraig dhríodair ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

Gaineamhchloch

2. **Plátaí Screimhe an Domhain**

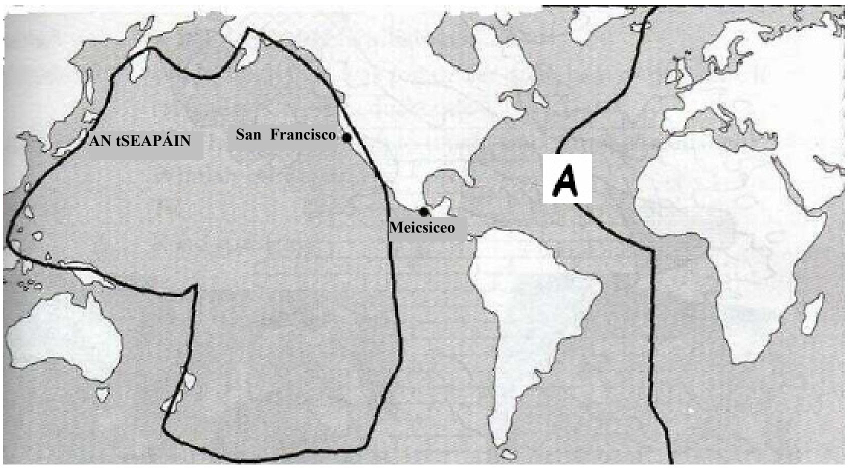

Taispeánann an léaráid seo cuid de phlátaí screimhe an domhain :
Is é a ghlaoitear ar an gcineál gné a fhaightear ag A ná:

Ilchríoch ☐

Iomaire Lár-Aigéin ☐

Blocshliabh ☐

Fáinne na Tine ☐ [Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

3. **Síonchaitheamh**

Conas a scoilteadh an charraig mhór a thaispeántar san fhótagraf seo?

Síonchaitheamh meicniúil ☐

Sil-leagan ☐

Síonchaitheamh ceimiceach ☐

Plandaí agus ainmhithe ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

4. **Gnéithe Abhann**

Sainaithin an ghné de shil-leagan abhann atá marcáilte le **X** sa léaráid seo.

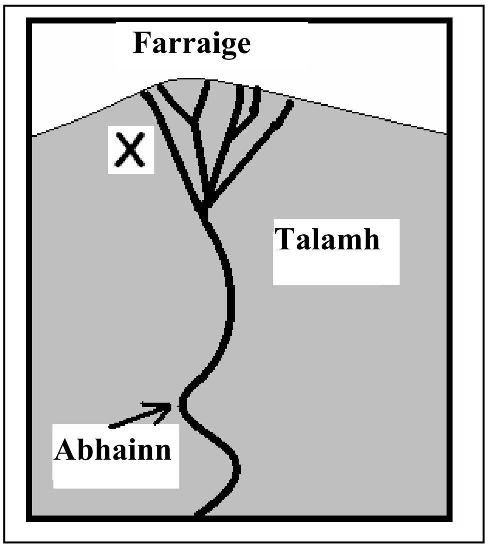

Eas ☐

Lúb ☐

Gob gainimh ☐

Deilt ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

5. **<u>Dromchla an Domhain á chumadh</u>**

Freagair **5A NÓ 5B.**

5A <u>Gnéithe an Chósta</u>

Is é a ghlaoitear ar an dtírghné chósta sa phictiúr seo ná:

Deilt ☐

Gob gainimh ☐

Ardán tonnghearrtha ☐

Pluais ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

<u>NÓ</u>

5B <u>Oighriúchán</u>

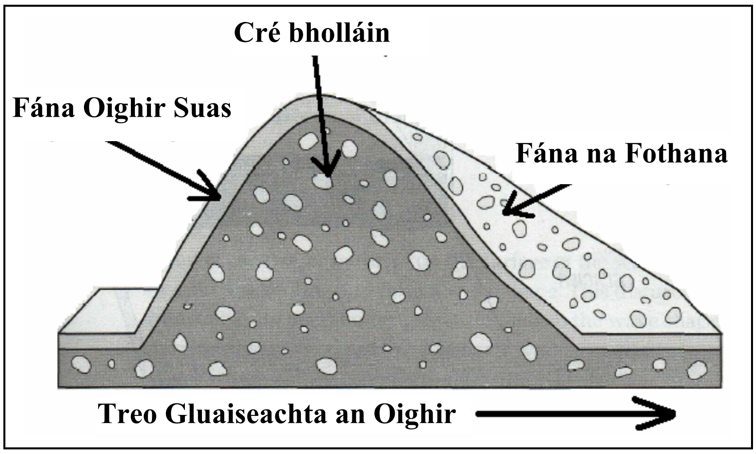

Le sil-leagan oighreach a chruthaítear an ghné a thaispeántar sa léaráid seo.
Is é a ghlaoitear air ná:

Eiscir ☐

Moiréan ☐

Droimnín ☐

Airéit ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

6. Daonra

Freagair **6A NÓ 6B.**

6A Imirce

Bíonn tionchar ag **tosca Brú agus tosca Tarraingthe** ar an imirce.

Cé acu ceann díobh seo a leanas a dhéanann tagairt do **thosca brú** amháin?

Easpa post; ospidéil níos fearr ☐

Níos mó scoileanna; poist bhreise i monarchana ☐

Easpa seirbhísí; gan dóthain post a bheith ar fáil ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

NÓ

6B Daonra

Cé acu ceann de na gnéithe seo a leanas a bhíonn i gceist i n**dlús daonra an-ard?**

Rátaí ísle pósta, daoine ag fágáil feirmeacha ☐

Ganntanas uisce ghlan, róphlódú ☐

Rátaí ísle pósta, leithlisiú polaitiúil agus eacnamaíoch ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

THALL →

7. **<u>An tAtmaisféar Corrach</u>**

Freagair **7A NÓ 7B.**

7A **<u>An Aimsir</u>**

Sa léarscáil aimsire seo taispeántar réimse lagbhrú amach ó chósta thiar na hÉireann. Is é an aimsir is dóichí a bheidh in Éirinn ná:

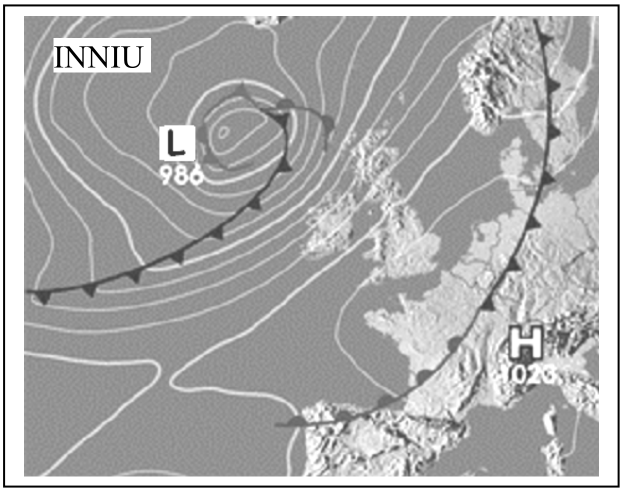

Fuar, fliuch agus gaofar ☐

Te agus grianmhar le spéartha glana ☐

Ciúin agus ceomhar ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

<u>NÓ</u>

7B Déan staidéar ar an léarscáil aimsire i gCeist **7A** thuas. Ceanglaíonn na línte bána ar an léarscáil **áiteanna atá ar comh-bhrú atmaisféarach**.
Is é a ghlaoitear ar na línte sin ná:

Isihéilí ☐

Iseabair ☐

Isihiaítí ☐

Isiteirmeacha ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

8 <u>Gníomhaíochtaí Eacnamaíocha agus an tIompar</u>

Freagair **8A NÓ 8B.**

8A <u>Gníomhaíochtaí Eacnamaíocha</u>

Cé acu ceann díobh seo atá ina ghníomhaíocht eacnamaíoch **Thánaisteach**?

Mianadóireacht ☐

Déanamh ríomhairí ☐

Múinteoireacht ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

<u>NÓ</u>

8B <u>Iompar agus Tionscal</u>

An cineál iompair is oiriúnaí chun earraí a thabhairt chuig **eastát tionsclaíoch** atá suite ar imeall cathrach ná:

Long ☐

Eitleán ☐

Leoraí ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

9. Is é atá sa **Láisteadh** ná:

Fásra a dhíláithriú ag leathadh fásach ☐

Uisce a thabhairt chun talamh tirim a uisciú ☐

Cothaithigh phlandaí agus mhianraí a scuabadh go domhain isteach sa talamh sa chaoi nach féidir le fréamhacha plandaí iad a shroicheadh. ☐

Cumhacht leictreach a chruthú ó uisce reatha ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

10. **Gréasán Bóithre na hÉireann**

Déan staidéar ar an léarscáil seo de ghréasán bóithre na hÉireann.
In Éirinn, is é an gnáthchlaonadh atá sna príomhbhóithre ná:

Ritheann siad ón Deisceart go dtí an Tuaisceart ☐

Seachnaíonn siad aibhneacha ☐

Ceanglaíonn siad bailte eile le Baile Átha Cliath ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

11. **Treo**

Dá mbeifeá ag taisteal ó Bhéal Feirste go Luimneach, cén **treo** a mbeifeá ag taisteal?

Ón Thiar Thuaidh go dtí an Thoir Thuaidh ☐

Ón Thoir Thuaidh go dtí an Thiar Theas ☐

Ón Thiar Thuaidh go dtí an Thoir Theas ☐

Ón Deisceart go dtí an Tuaisceart ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

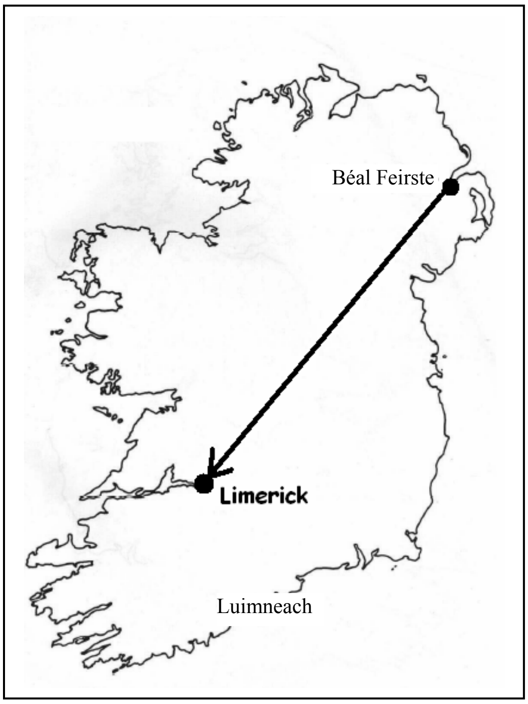

12. **Sliocht Suirbhéireacht Ordanáis**

Tá an pointe is airde ar an sliocht i gcearnóg eangaí:

V 89 87	☐
V 95 87	☐
V 87 91	☐
V 88 85	☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

13. **Lonnaíocht**

Taispeánann an léarscáil seo an lonnaíocht ar fheirmeacha i dtailte Poldair na hÍsiltíre.
Is é an patrún lonnaíochta a fheictear anseo ná:

Líneach	☐
Scaipthe	☐
Cnuasta	☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

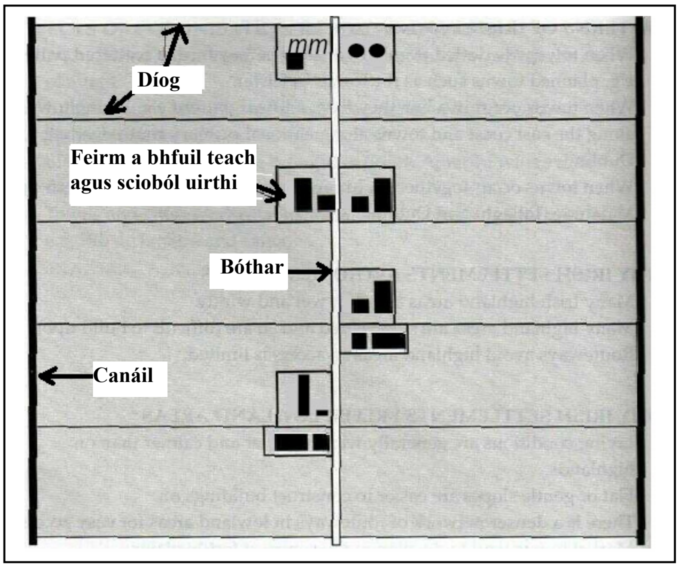

THALL →

14. **Feidhm**

Sa léarscáil seo taispeántar Dún Laoghaire i gCo. Bhaile Átha Cliath.

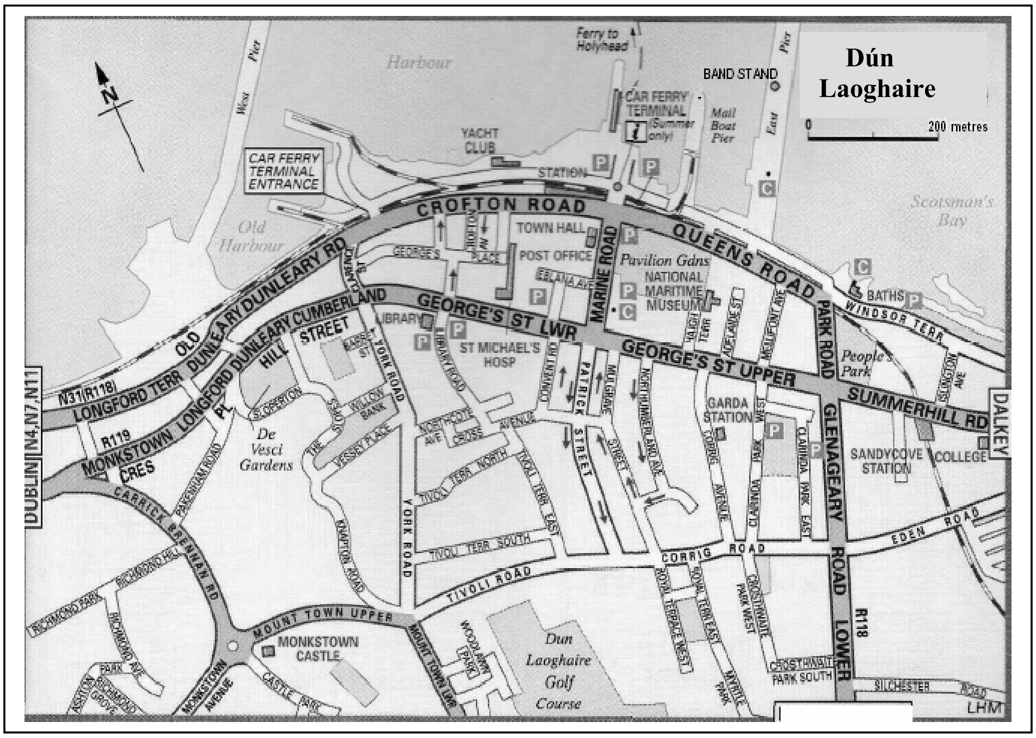

Cad é **príomhfheidhm** Dhún Laoghaire?

Cosaint ☐

Reiligiúnach ☐

Calafort Farraige ☐

Príomhchathair ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

15. **Tithíocht**

Féach go cúramach ar an bpictiúr seo. Is é an áit ina bhfaightear an cineál seo tí de ghnáth ná:

Bruachbhailte ☐

Lár na cathrach ☐

Lárcheantar Gnó ☐

Crios Tionsclaíochta ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

16. **Gníomhaíochtaí Eacnamaíocha Príomhúla**

Treabhadh	**Crú (bleán) na mBó**	**Síolchur**
Beathú ainmhithe	**Baint cruithneachta**	**Leathadh leasacháin**

Is samplaí iad sin de rud amháin thíos:

Córas Feirme ☐

Próisis Feirme ☐

Aschuir Feirme ☐

Ionchuir Feirme ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

17. Léaráidí Staitistice

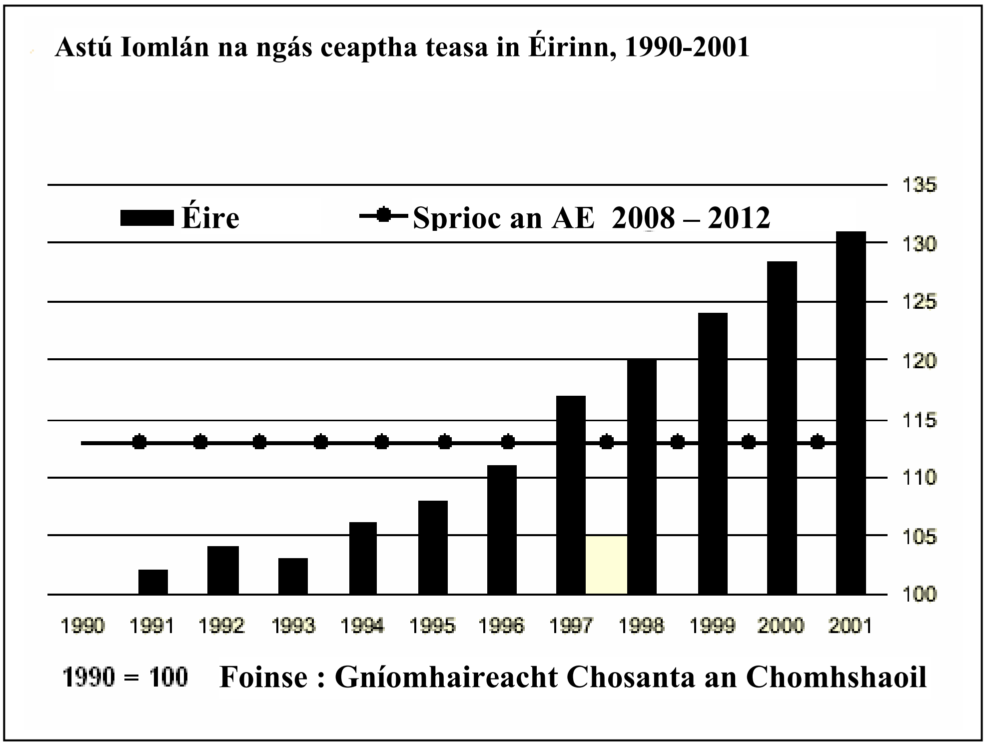

Rinne tíortha an Aontais Eorpaigh (AE) sprioc a leagan síos chun astuithe (leibhéil) na ngás ceaptha teasa a laghdú faoi 2002. Taispeánann an t-eolas sa ghraf thuas:

Gur laghdaigh Éire astuithe (leibhéil) na ngás ceaptha teasa ó 1990 ☐

Faoi 1997, go raibh Éire imithe os cionn sprioc astuithe an AE do gháis cheaptha teasa agus go bhfuil sé méadaithe go tapa ó shin i leith. ☐

Nár shroich Éire go fóill an sprioc a bhí leagtha síos ag an AE d’astuithe (leibhéil) na ngás ceaptha teasa ☐

Nach bhfuil athrú ar bith ar astuithe (leibhéil) na ngás ceaptha teasa in Éirinn ó 1997 i leith ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

18. **Tagairtí Eangaí**

Féach ar an léarscáil Suirbhéireacht Ordanáis a thugtar leis an bpáipéar seo.
Is é an ghné lonnaíochta atá suite ag **V 892 903** ná:

Cloch Oghaim ☐

Mainistir ☐

Gallán ☐

Caisleán ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

19. **Cúnamh don Deisceart**

Cé acu ceann díobh seo a leanas a thugann **Cúnamh Iltaobhach** do thíortha i mbéal forbartha?

Na Náisiúin Aontaithe ☐

Rialtas na Stát Aontaithe ☐

GOAL agus Trócaire ☐

Comhairlí Contae ☐

[Cuir tic √ sa bhosca ceart.]

20. **Mná i mBun Oibre**

Cineál Fostaíochta	FIREANN	BAINEANN
Feirmeoireacht, Iascaireacht agus Foraoiseacht	89,086	7,193
Oibrithe Déantúsaíochta (Monarchana)	182,306	42,714
Oibrithe Foirgníochta agus Tógála	133,961	2,737
Obair oifige, bainistíocht agus oibrithe rialtais	114,726	203,839
Tráchtáil agus Díolacháin	121,627	118,288
Oibrithe Seirbhísí	69,564	101,014
Oibrithe Cumarsáide agus Iompair	92,488	9,956

Foinse: Príomh-Oifig Staidrimh, Daonáireamh 2002 – Slite Beatha

Déan staidéar ar an tábla thuas agus ansin cuir ciorcal thart ar an bhfreagra ceart **i ngach ceann** de na ráitis thíos:

Tá níos mó oibrithe *fireanna / baineanna* ag obair mar 'Oibrithe Seirbhísí'
Tá níos mó oibrithe *fireanna / baineanna* ag obair sa rannóg 'Feirmeoireacht, Iascaireacht agus Foraoiseacht'
Tá níos mó oibrithe baineanna ag obair sa rannóg *"Tráchtáil agus Díolacháin" / 'Déantúsaíocht'*.

Leathanach Bán